

SKEMŲ SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ GYVENTOJŲ PRIVATUMO UŽTIKRINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Skemų socialinės globos namų gyventojų privatumo užtikrinimo tvarkos aprašas (toliau– tvarkos aprašas) yra vidaus veiklos dokumentas reglamentuojantis gyventojų privatumo užtikrinimą gyvenamuosiuose kambariuose, atliekant medicinos apžiūras, asmens higieną, bendraujant su artimaisiais, kitais asmenimis.
2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis: Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. AI – 46 patvirtintu Socialinės globos normų aprašu ir jo 4 priedu (aktualia redakcija); Lietuvos Respublikos Konstitucija; Europos žmogaus teisių konvencija; Visuotinė žmogaus teisių deklaracija; Jungtinių tautų Neįgaliųjų teisių konvencija; Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos atlyginimo įstatymu.
3. Gyventojų privatumas - tai pagarba gyventojų prigimtiniam orumui, savarankiškumui, įskaitant laisves rinktis, nepriklausomumui gerovę užtikrinančių sąlygų ir teigiamos aplinkos gyventojui sukūrimas.
4. Kiekvienas asmuo turi teisę į tai, kad būtų gerbiamas jo privatus ir šeimos gyvenimas, būsto neliečiamybė ir susirašinėjimo slaptumas (Lietuvos Konstitucijos 22 str.).
5. Šio tvarkos aprašo nuostatų privalo laikytis visi Skemų socialinės globos namų darbuotojai ir gyventojai.
6. Globos namų administracija rūpinasi, kad žinios apie žmogaus teisę į privatumą būtų periodiškai teikiamos darbuotojams ir gyventojams.

II. PRIVATUMO UŽTIKRINIMAS GYVENAMUOSIUOSE KAMBARIUOSE

7. Gyventojui jo gyvenamojoje aplinkoje kiek įmanoma turi būti garantuojamas privatumas. Gyvenamosiose patalpose negali būti įrengiamos filmavimo kameros ir netaikomi kiti stebėjimo būdai.
8. Apgyvendinant asmenis, derinami kambarioje gyvenančių asmenų interesai, charakteriai, poreikiai, išklausančias asmens pageidavimus dėl kaimynų pasirinkimo ir įvertinant kiekvieno asmens sugebėjimą prisitaikyti prie gyvenamojo kambario kaimyno.
9. Gyventojams sudaroma galimybė gyventi patogioje, saugioje ir kiek įmanoma jaukioje erdvėje. Viename kambarioje apgyvendinami 1-3 asmenys ir ne daugiau kaip 4 slaugomi asmenys.
10. Socialinės globos namų darbuotojas į gyventojų kambarį gali įeiti tik pasibeldęs ir sulaukęs teigiamo atsakymo (išskyrus kambarius, kuriuose gyvena slaugomi asmenys).
11. Gyventojams sudaroma galimybė užsirakinti savo asmenines gyvenamąsias patalpas (jeigu įvertinus jų savarankiškumą, tai nesudaro pavojaus jų ar kitų asmenų saugumui).
12. Visų gyvenamųjų ir higienos patalpų užraktų atsarginiai raktai saugomi pas budintį socialinio darbuotojo padėjėją.
13. Gyventojams sudaroma galimybė saugiai laikyti asmeninius daiktus, užsirakinti savo spintą ar spintelę (jeigu, įvertinus jų savarankiškumą, tai nesudaro pavojaus jų ar kitų asmenų saugumui). Kiekvienas gyventojas, įvertinus jo savarankiškumą ir esant pageidavimui gali turėti savo raktą.
14. Gyventojas turi teisę kabinti, pasidėti paveikslus, dekoracijas, laikrodžius, nuotraukas, baldus ir kitus asmeninius daiktus.

15. Socialinis darbuotojas, atsižvelgdamas į gyventojų sveikatos būklę, pomėgius ar (ir) išreikštą jo norą, privalo organizuoti priemonių aprūpinimą, užtikrinančių individualios erdvės sukūrimą.
16. Atliekant patalpų remontą, perkant baldus, interjero prekes yra atsižvelgiama į gyventojų pageidavimus ir globos namų galimybes.
17. Esant gyventojų pageidavimui arba nustatytam poreikiui, gyvenamajame kambaryje sudaroma privati erdvė, atskirta širma. Gyventojų kambariuose ant langų turi būti pakabintos užuolaidos, roletai ir pan.

III. PRIVATUMO UŽTIKRINIMAS ATLIEKANT ASMENS HIGIENĄ

18. Siekiant palaikyti ir stiprinti asmens savarankiškumą, garantuojant jo privatumą, gyventojui užtikrinama, kad higienos patalpos – tualetai, prausimosi / maudymosi patalpos yra lengvai ir greitai pasiekiamos, patogios naudotis, esant poreikiui pritaikytos specialiesiems asmenų poreikiams, aprūpintos reikalinga įranga bei būtinomis asmens higienos priemonėmis, jose įrengti vidiniai užraktai, kurie prireikus, leidžia darbuotojams patekti į patalpą.
19. Gyventojai maudosi arba yra maudomi individualiai, po vieną.
20. Siekiant užtikrinti slaugomų asmenų privatumą, higienos procedūroms atlikti (sauskelnių keitimas, apiprausimas) naudojamos širmos arba gyvenant kambaryje tik vienam asmeniui uždarant duris.

IV. PRIVATUMO UŽTIKRINIMAS ATLIEKANT MEDICININIAS APŽIŪRAS

21. Globos namų gyventojai slaugomi taip, kad į jų diagnozę, gydymą ir slaugą būtų žiūrima pagarbiai. Kiekvienas globos namų gyventojas turi teisę į savo garbės ir orumo nežeinančias sąlygas ir sveikatos priežiūros įstaigos personalo pagarbų elgesį, teikiant paslaugas globos namų gyventojui bei jam mirus.
22. Kiekviena intervencija į globos namų gyventojų sveikatą, įskaitant tyrimus, yra atliekama laikantis atitinkamų profesinių pareigų ir standartų.
23. Globos namų gyventojų apžiūra ar konsultacijos atliekamos gydytojo kabinete arba procedūriniame kabinete. Nevaikštantys gyventojai apžiūrimi savo gyvenamuosiuose kambariuose.
24. Apžiūros metu patalpoje būna tik gydytojas ir gyventojas, esant reikalui, gyventojui sutikus, gali dalyvauti ir kitas medicinos darbuotojas. Apžiūrint gyventojus kambariuose, procedūriniame kabinete yra naudojamos širmos arba gyvenant gyventojui vienam kambaryje- už uždarytų durų.
25. Globos namuose gyventojų teisę į privatumą bei tinkamą sveikatos priežiūrą nustato Skemų socialinės globos namų Sveikatos priežiūros padalinio vidaus tvarkos taisyklės ir Medicininės dokumentacijos ir informacinės bazės valdymo procedūra.

V. GYVENTOJŲ GALIMYBĖ PRIVAČIAI BENDRAUTI SU ARTIMAISIAIS AR KITAIS GYVENTOJAI

26. Globos namų darbuotojai tarpininkauja, kad asmuo palaikytų arba atkurtų nutrūkusius ryšius su šeimos nariais, artimaisiais giminaičiais, draugais, pažįstamais (jei tai neprieštarauja asmens interesams).
27. Esant poreikiui, globos namų gyventojui sudaromos galimybės tiesiogiai bendrauti laiškais, naudotis įvairiomis ryšio priemonėmis (telefonu, internetu).
28. Gyventojas turi galimybę būti lankomas šeimos narių ir draugų. Sudarytos tinkamos sąlygos nekliudomai bendrauti su savo artimaisiais bei su kitais gyventojais, tam skirtoje patalpoje.
29. Esant poreikiui, gyventojui padedama palaikyti kontaktus su tam tikra bendruomene, draugija, organizacija ir kita.
30. Gyventojai skatinami bendrauti su kitais globos namų gyventojais, gerbiant kito asmens norus, interesus bei požiūrį.

VI. GALIMYBĖ KURTI ŠEIMĄ IR LYTINIS ŠVIETIMAS

31. Gyventojams neribojama teisė į šeimos sukūrimą pačių asmenų apsisprendimu, išskyrus kai šią teisę riboja Lietuvos Respublikos teisės aktai.
32. Neribojama teisė į šeimos sukūrimą be santuokos pačių asmenų apsisprendimu, grindžiamą pastoviais emocinio prierašumo, tarpusavio supratimo, atsakomybės, pagarbos bei savanorišku apsisprendimu, prisiimant tam tikras teises ir pareigas.
33. Gyventojams pageidaujant, teikiama informacija apie seksualinę ir reprodukcinę sveikatą.

VII. INFORMACIJOS KONFIDENCIALUMAS

34. Skemų socialinės globos namai garantuoja, kad personalas užtikrins informacijos apie gyventoją, jo globėją, rūpintoją, šeimos narius ar artimuosius giminičius konfidencialumą.
35. Visa informacija apie gyventoją buvimą įstaigoje, sveikatos būklę, diagnozę, prognozes ir gydymą, taip pat visa kita asmeninio pobūdžio informacija apie gyventoją yra laikoma konfidencialia ir po gyventoją mirties.
36. Tokios konfidencialios informacijos saugojimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos įstatymai ir Sveikatos apsaugos ministerijos teisės aktai. Konfidenciali informacija gali būti suteikta kitiems asmenims tik turint raštišką globos namų gyventoją sutikimą arba jei tai numato Lietuvos Respublikos įstatymai.
37. Visi socialinės globos namų darbuotojai yra pasirašę Konfidencialumo pasižadėjimą.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

38. Asmenys, pažeidę gyventoją privatumą ir šios tvarkos aprašo reikalavimus, už gyventojui padarytą žalą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
-